

KAPCSOLAT

XVIII. évfolyam, 3. szám (60.)

A Heves megyei könyvtárosok lapja

2009. szeptember

A tartalomból

*
Országos Nagy Könyvtári
Napok Heves megyei
programja

*
Játszóteri könyvcsemege

*
MKE-hírek

*
Jogszabályváltozások

*
Múzeumi belépők

*
Gyermekkönyvtári
DIS-KURZUS

Felhívás összefogásra

2009 októberében **Országos Nagy Könyvtári Napokra** kerül sor az Informatikai és Könyvtári Szövetség szervezésében, a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával.

Október 5-11. között elsősorban az 50 év felettiiek figyelmét szeretnénk ráirányítani arra, hogy a könyvtárak milyen lehetőségeket kínálnak az olvasásra, újfajta ismeretek szerzésére, tájékozódásra, bemutatkozásra, közös együttlétre.

A könyvtárak országszerte színes programokkal készülnek a nagy napokra. A rendezvények résztvevőit a **tájékozott**, a **kreatív**, az **egészséges** és a **társas** nagy témakörhöz kapcsolódó kiállítások, irodalmi művekre épülő beszélgetések, előadások, olvasáshoz kötődő játékok, zenei csemegék várják. Válogassanak a bőséges programkínálatból, hozzák magukkal családtagjaikat, ismerőseiket is!

Kiemelt esemény lesz idén is a **Könyves vásárnap** október 11-én, amikor a könyvtárak rendkívüli nyitva tartással, sokféle meglepetéssel fogadnak mindenkit. Ekkor folytatódhatnak az elmúlt években elkezdett népszerű baba-, kölyök- és tini

programok is. A megszokott szolgáltatások mellett ezen a napon országszerte olvasásra épülő rendezvényekkel, játékokkal várják az embereket.

Bízunk abban, hogy az októberi eseményekkel hozzájárulhatunk az idős emberek életminőségének esélynöveléséhez, és az Országos Nagy Könyvtári Napok után - a jelenlegi könyvtárhasználók mellett - sok újonnan beiratkozóval találkozunk majd rendszeresen.

Szeretnénk, ha sokan hallgatnának hívogatásunkra: "**Ne üljön otthon, ha könyvtárában otthon lehet!**"

dr. Fodor Péter
az Informatikai és Könyvtári Szövetség elnöke

Ramháb Mária
az Országos Programbizottság elnöke

Programok Heves megye településein

Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár, Eger

2009. október 6. A tájékozott nagyik

10.00 Képek a Nagyinak – "képes" kalandozás az interneten (képek lelőhelyei, képek letöltése, képek szerkesztése, képek csatolása e-mailben)

15.00 Varázsdoboz – találkozó E. Román Katával, a Magyar Katolikus Rádió irodalmi főszerkesztőjével a Gyermekkönyvtárban

15.30 „Granny-Babulja-mamie” – nagyik itthon és külföldön

Beszélgetés egy tea mellett magyarul arról, hogyan élnek a nyugdíjas korúak külföldön: Angliában, Franciaországban és a volt Szovjetunió országaiban. A beszélgetőtársak nyelvtanárok – magyarok és külföldiek – akik a beszélgetés során néhány hasznos szót és kifejezést is megtanítanak az érdeklődő nagymamáknak és nagypapáknak.

Vitai Judit a Supra Vita Nyelviskola vezetője ismerteti azokat a nyelvi kurzusokat, amelyeket kifejezetten idős korúaknak szerveznek.

17.00 Könyvtári jogtanácsadó – beszélgetés dr. Kovács Gergely jogással, téma: betegség, öröklésség, jogi honlapok, jogorvoslati lehetőségek

2009. október 7. A kreatív nagyik

10.30 Ciróka-kör – játékos foglalkozás babáknak, mamáknak a Gyermekkönyvtárban

11.00 A felnémeti kreatív nagyik - kézimunka és gobelin kiállítás a Felnémeti fiókkönyvtárban

16.30 "Nagyi titka" – az aktív nagyi, akinek gyűjteményei vannak - közös kiállítás készítése nagyszüleink emlékeiből a könyvtár galériájában: régi könyvek, újságok, emlékkönyvek, levelek, szalvéták stb.

17.00 "Segített a könyv, a mese – vallomások életről, irodalomról, olvasásról" - dr. Ignác Piroska klinikai szakpszichológus beszélget a nagyikkal, mesét mond: Luzsi Margit

2009. október 8. Az egészséges nagyik

14.00 "Na, most mutasd meg!" - vetélkedő az internet rejtjelmeiről a Gyermekkönyvtár internethasználó törzsközönségének

14.00 "Éld az egészséget!" – egy délután az egészségért. A Heves Megyei Diabétesz Szövetség egészségstandjai a könyvtár aulájában: koleszterin-, vércukorszint-, vérnyomás-mérés; reform-élelmiszerek termékbemutatója, teakóstoló; talpdiagnosztika, csontkovács. A standokon könyvjelzőkön az adott betegségcsoporthoz tartozó könyvtári szakirodalom ajánlása

17.00 "Utazás az egészség körül" – kerekasztal-beszélgetés az érrendszer védelméről, a diabéteszről... amit tudni érdemes; gondtalanul 50-en túl: éljünk egészségtudatosan!

Részvevők: dr. Kardos Ilona - háziorvos, dr. Herczeg László, belgyógyász, dr. Domboróczki Zsolt, diabétesz szakorvos

2009. október 9. A társas nagyik

15.00 Képes-könyvek, illusztrátorok – játékos ismerkedés mai magyar illusztrátorok alkotásaival kisiskolásoknak a Gyermekkönyvtárban

15.00 A Felnémeti Derús Alkony Nyugdíjas Egyesület Hagyományörző Csoportjának bemutatkozó előadása

15.00 "Hamvadó cigarettavég" – DVD film vetítése

17.00 "Arcok a félmúltból, félárnyékban : Karády és Ujszászy" – rendhagyó történelemóra nagyiknak.

Párhuzamos életrajzok, történelmi háttérrel - könyvbemutató: dr. Pusztaszery László történész, C. Tóth János művelődéstörténész. Karádyt alakítja: Nedvig Beatrix

2009. október 11. "Könyves Vasárnap"

Rendkívüli nyitva tartás, ingyenes internetezési lehetőség, csatlakozás az országos játékokhoz

10.00-16.00 Könyvtári NAGYI-PARTI

10.00 "Ariadné fonala" – "Családépítő" játék nagyiknak és unokáiknak a könyvtár útvesztőiben: olvasásra, irodalmi művekre épülő játék délelőtt

13.30 Kis könyvtári "Ki mit tud?" – versmondás, ének stb. a nagyik és tinik előadásában

15.00 Pál Pista bácsi, az utolsó dudás – mesék az életről, a dudás-tudás bemutatása. Záró program, díjkiosztás, közreműködik: Dsupin Pál

2009. október 5-11.

"Nemcsak a húszéveseké a világ" – régi slágerek zenei totója - nyomtatva és online a Hangtárnokon

2009. október 12.

16.00 Nyolcezer kilométer két keréken Vámbéry nyomában – Bujna Zoltán a "biciklis dervis" úti beszámolója és fotóinak kiállítása

A Bródy Sándor Könyvtár mozgókönyvtári szolgáltató helyeinek programjai

"...Bezzeg az én időmben!" - a Babszem Jankó Gyermekszínház előadása

2009. október 5. 10.00	Községi Könyvtár, Andornaktálya
2009. október 7. 09:30	Községi Könyvtár, Hevesvezekény
2009. október 7. 11.00	Községi Könyvtár, Átány
2009. október 8. 10.00	Községi Könyvtár, Sarud
2009. október 9. 10.00	Községi Könyvtár, Egerszólát

Családi mesedélután a könyvtárban a Galagonya Bábszínház közreműködésével

2009. október 5. 13.30	Községi Könyvtár, Nagyfüged
2009. október 5. 15.30	Községi Könyvtár, Vámosgyörk
2009. október 6. 13.30	Községi és Iskolai Könyvtár, Egerbakta
2009. október 7. 13.30	Községi Könyvtár, Bükkszenterzsébet
2009. október 7. 15.30	Községi Könyvtár, Szajla
2009. október 8. 14.00	Remenyik Zsigmond Községi és Iskolai Könyvtár, Dormánd

Ügyeskedj a nagyikkal! - játékos könyvtári foglalkozás nagymamáknak és unokáknak

Közben textilbábu, rongybaba, csuhébaba készítése. Foglalkozásvezetők: Bulla Márta, Veréb Emese művésztanárok
2009. október 5. Ady Endre Községi és Iskolai Könyvtár, **Karácsond**

2009. október 6.	Községi Könyvtár, Egercsehi
2009. október 7.	Községi Könyvtár, Visznek
2009. október 8.	Községi Könyvtár, Balaton

Városi Intézményi Központ Füzesabonyi Városi Könyvtár, Füzesabony

2009. október 8. 9.00-12.00

Egészséges Nagyik – időskorúak táplálkozási titkai?

Előadás az egészséges táplálkozásról, témához kapcsolódó kiállítás és barangolás az interneten.

Vachott Sándor Városi Könyvtár, Gyöngyös

2009. október 7. 16.00

"Gyöngyösi dallamok" – megszólalnak a Zenei gyűjtemény kincsei

Barangolás Gyöngyös és a Mátra vidék zenéjében a népdaloktól a műdalokon át a megzenésített versekig

Előadók: Kalocsai Mária, Zilai Györgyi, Nagy Tibor "Wyrág"

2009. október 9. 9.00-12.00

Egészségre-hangoló délelőtt – könyvtár és egészség

Ingyenes vércukor és vérnyomásmérés; könyvkiállítás; gyógytea-kóstoló; stressz oldó, meditáló, relaxáló zene;

"Grafológus a könyvtárban" Közreműködik a Bugát Pál Kórház Gyöngyös, CENTRUM-LAB

2009. október 9. 16.00

Mutassuk meg, Nagyik! – nagyszülők és unokák közös irodalmi, zenei, ügyességi műsora

2009. október 11. 11.00 (sorsolás)

Családi rejtvényfüzet – könyvtári rejtvényfüzet kicsiknek és nagyoknak

A rejtvényfüzet hozzáférhető a könyvtárban, illetve letölthető a könyvtár honlapjáról

2009. október 11. 9.00-14.00; eredményhirdetés: 11.00

Könyves Vasárnap

Rendkívüli nyitva tartás; ingyenes beiratkozási lehetőség; ingyenes internetezési lehetőség; ingyenes tárlatlátogatás a Herman Lipót Hagyatékban és a Huszár Lajos Éremtárban; irodalmi játék egy percben; "Gyöngyös, a 675 éves város" irodalmi, fotó és grafikai pályázatra beérkezett művek kiállítása; eredményhirdetés, sorsolás 11 órakor

2009. október 11. 11.00 (eredményhirdetés)

"Megrajzolt Gyöngyös" – grafikai pályázat

Gyöngyös várossá nyilvánításának 675. évfordulója alkalmából grafikai pályázat diákok és felnőttek számára

2009. október 11. 11.00 (eredményhirdetés)

"Gyöngyösi pillanatok" – fotópályázat

Gyöngyös várossá nyilvánításának 675. évfordulója alkalmából irodalmi pályázat diákok és felnőttek számára

2009. október 11. 11.00

"Gyöngyös, az én városom" – irodalmi pályázat

Gyöngyös várossá nyilvánításának 675. évfordulója alkalmából irodalmi pályázat diákok és felnőttek számára

2009. október 5-11.

Megbocsátás időszaka – a Könyvtári Napok ideje alatt késedelmi díj megfizetése nélkül hozhatják vissza olvasóink a lejárt határidejű könyveket

Városi Művelődési Központ és Könyvtár, Hatvan

2009. október 5. 18.00

Zenehíd-hazafelé

Juhász Előd televíziós műsorvezető, zenetörténész mutatja be legújabb könyvét a zene iránt érdeklődőknek

2009. október 8. 10.00

Kattints bátran! – Internet- és számítógép-használati tanfolyam nyugdíjasoknak

2009. október 9. 18.00

Keresztnevek enciklopédiája – könyvbemutató sok érdekességgel

Raátz Judit és Fercsik Erzsébet az ELTE Mai Magyar Nyelvi Tanszék tanárai mutatják be legújabb könyvüket. Mindenkit szeretettel várunk, aki komolyan érdeklődnek a magyar keresztnevek, névhasználat és nevekhez kapcsolódó szokások iránt.

2009. október 11. 9.00-13.00

Könyves Vasárnap – rendkívüli nyitva tartással, ingyenes beiratkozással, késedelmi díj elengedésével sok játékkal várjuk kedves látogatóinkat

Heves Városi Művelődési Központ, Könyvtár és Sakktörténeti Kiállítóhely, Heves

2009. október 5. 16.30

Amire büszkék vagyunk – alkotó nagyik kiállítása, kiállítás megnyitó

2009. október 5. 16.30

Amikor én még kisser voltam – emlékkönyv kiállítás, kiállítás megnyitó

2009. október 5. 17.00

Azok a szép napok – zenés, verses est Kelemen Csabával, irodalmi est

2009. október 5. 16.30

A bujdosó lány – életrajzi totó a 100 éve született Mezey Mária színésznőről, a totó a könyvtári héten kitölthető

2009. október 5. 9.00-17.00

nagy.hu – utazás az internet világába

Gyakorlati számítógépes bemutató a hét minden napján

2009. október 7. 17.00

Őn melyiket választaná – beszélgetés a tradicionális nemi szerepekről

Író-olvasó találkozó Fejős Évával a Nők Lapja újságírójával

2009. október 9. 15.00

Ki mit tud? – unokák és nagyszülők versenye

2009. október 9. 17.00

Fitten 60 felett – dr. Szabó János előadása

Az előadás után ingyenes vérnyomás, vércukor és testtömeg-indexmérés

2009. október 11. 11.00

Bezzeg az én időmben – szónokverseny a tradicionális nemi szerepekről lányoknak-fiúknak, anyáknak-apáknak, nagymamáknak-nagypapáknak

2009. október 11. 10.00

Az én szupernagyim – aszfaltrajz-verseny kicsiknek és nagyoknak

2009. október 11. 11.00

Unokám kedvence – nagyfi főztes verseny

2009. október 11. 13.00

A bujdosó lány c. totó eredményhirdetése

2009. október 11. 10.00-15.00

Még mindig szeretem a könyvtáram! – családi "könyvtárolás" a könyves vasárnapon

Könyvbörze, recept cserebere

2009. október 11. 14.00

Pattan a labda – interaktív gyermekműsor a Buborék együttes előadásában

Városi Könyvtár, Kisköre

2009. október 6. 16:00

Tájékozott Nagyik – Én is szörfözhetek?!

Ismerkedés az Internet és a számítógép rejtelmeivel

2009. október 8. 11.00- 19.00

Egészséges nagyik – Ötvenesek öröme - A jó látás és a jó közérzet

Ingyenes látásvizsgálat és egészségállapot felmérés, előadások a természetes gyógymódokról, a mozgásszervi betegségekről és azok rehabilitációjáról, valamint Amiben a konduktor segíteni tud, agyi történések utáni rehabilitáció

Mozgókönyvtári munkatársak figyelmébe

A kiszállítással és a folyóirat ügyintézésrel kapcsolatos e-mail-címek megváltoztak.

Kiszállítással kapcsolatos információk	Folyóirat reklamáció
Kulcsárné Király Mária	Sasvári Boglárka
mozgokonyvtar@brody.iif.hu ; 36/517-575, 30/409-9620	mozgokonyvtar@brody.iif.hu ; 36/517-575
Módszertani kérdések, szolgáltatással kapcsolatos információk	Könyvtárközi kölcsönzés
Farkas Márta	Troskin Nyikolájné
fmarta@brody.iif.hu, 36/517-576; 20/546-1826	hmkonyvtarkozi@brody.iif.hu
Komlóné Szabó Ágnes	36/516-632/126 mell.
szaboagi@brody.iif.hu; 36/517-576; 70/538-3347	

Kipróbáltuk, ajánljuk Ötletek, módszerek kollégáink tarsolyából

Nyári finomságok – játszótéri könyvcsemege

Nehézségi fok: Könnyen elkészíthető, kezdők is bátran próbálkozhatnak!

Hozzávalók:

kb. 100 db friss gyermekkönyv

1 db napernyő

10-20 db olvasójegy és adatlap beiratkozáshoz

1 db extra-dry takarófolia, hirtelen eső esetére

1 db gurulós polc

1 db adminisztrációra alkalmas füzet, tollak

1 nagy játszótér (helyettesíthető főtérrel, ligettel, sétánnyal is)
csipetnyi szóróanyag (könyvjelző, órarend), esetleg megállító
tábla

Elkészítés:

Vég egy népszerű játszóteret, s a többi hozzávalóval együtt, kb. délelőtt 10 és 12 óra között minden héten, mondjuk kétszer, ugyanazonokon a napokon telepedj le a tér közepén, egy kényelmes padon. Akiknek van spannjuk és a reklámtevékenységtől sem riadnak vissza, megérkezéskor gyorsan körbeszaladhatják a játszóteret, hívogatva a jelen lévő gyermekeket, anyukákat, apukákat, nagyszülőket egy kis közös olvasgatásra, lapozgatásra két mászóház vagy hintázás között.

A hitetlenkedőket felcsigázhatjuk olyan nagy sztárok nevével, mint a *kis gömböc*, a *telhetetlen méhecske* vagy a *holló meg a róka*, hogy kedvet kapjanak... Közben dresszírozzuk napernyőnket figyelemfelkeltő kis papírzászlócskákkal, szervírozó kocsinkat pakoljuk meg alul a zóna adagokkal (lapozók, leporellók), míg a felső polcra kerülhetnek a legújabb *Thomasok*, *Bogyó és Babócsák*, *Boribonok* az igazi gourmandoknak. Megállító táblánk tetejét megspékelhetjük például a *Micimackó és a mézfa* egyik példányával, vagy a *Pom-Pom meghív uzsonnára* c. méltatlanul mellőzött kis ingyencsengéssel. Figyeljünk arra, hogy a hozzánk látogató vendég a *la Carte* száz féleből tud választani – ami esetünkben nem olyan sok –, ezért a kínálatot úgy állítsuk össze, hogy azok között a legfrissebb, legnépszerűbb, legjobbban keresett ajánlatok szerepeljenek. Ha így teszünk a hatás nem

fog elmaradni, a következő alkalommal már ujjongva fognak várni, s a harmadik héten biztos számíthatunk törzsvendégekre is, akiknek lelkes biztatása és elégedett mosolya megerősít majd bennünket abban a törekvésünkben, hogy megpróbáljunk mindenkit jóllakatni.

Mi megcsináltuk, bevált, és reméljük jövő nyárra is kifőzünk valami jót...

Pauer Erika

Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár, Gyermekkönyvtár

A Népmese napja

Kedves Kollégák!

Jeles évfordulóra emlékezik 2009. szeptemberének utolsó napján a világ magyarsága. 150 éve, 1859. szeptember 30-án az Udvarhely megyei Kisbaconban született Benedek Elek. Bárhol a világon, ha magyar népmesét keresnek könyvtárban, könyvesboltban, elsőik között az ő neve hangzik el. A Magyar Olvasástársaság 2005-ben felhívással fordult mindazokhoz, akiknek fontos a népmesék fennmaradása és a mesékben élő bölcsesség továbbhagyományozása, hogy csatlakozzon azon kezdeményezéshez, amely szerint ezen túl szeptember 30-át, Benedek Elek születésnapját a Népmese Napjaként tiszteljük. Az ünnep mára határokon átvélő mozgalommá nőtte ki magát. Benedek Elek életműve máig erőforrás számunkra. A kulturális emlékezet folytonossága, életben tartása minden közösség megmaradásának és lelki egészségének alapfeltétele. Másrészt pszichológus, szociológus, pedagógus szakemberek megfigyeléseik, kutatásaik eredményeként egybehangozóan állítják, hogy a népmesék szimbolikus képei, konfliktusai, történetei eszközként közvetítik, adják át az élet értelmét felnőtteknek és gyerekeknek egyaránt. Kérjük a könyvtáros kollégákat, hogy a jelzett napon vagy azt megelőző hétvégén teremtsenek rendhagyó alkalmakat, ahol felnőttek és gyerekek az eddigieknél tudatosabban, gyakrabban, nagyobb örömmel részesülhetnek a mesemondás, a felolvasás, a mesehallgatás mással nem pótolható örömeiben! Tegyük lehetővé, hogy kicsi és nagy ezekben a napokban legalább egy népmesét tarisznyájába tehessen okulásul, vigasztalásul, netán egyszerűen örömforrásként.

MKE hírek

Helyismereti gyűjtemények régen és ma

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete Helyismereti Könyvtárosok Szervezete XVI. Országos Tanácskozása Egerben

Egri történések krónikásává lenni Gárdonyi után, enyhén szólva, vakmerőség. Arra, hogy mégis rászántam magam, jó okaim vannak. Ezen a nyáron ugyanis, mintegy századnyian megtapasztalhattuk, hogy az egri várat védő lányok, asszonyok (persze-persze férfiak is) nemcsak Székely Bertalan festményén vannak jelen, hanem a maguk – igen csinos valóságában (ezt most csak a hölgyekre értem) – ma is védelmezik az egri várat. Őrzik, óvják az egri kultúra fellegvárát, melynek egyik sarokbástyája a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár. Tózsér Istvánné igazgatóasszony így summázta ezt a tanácskozás megnyitáskor:

„A könyvtárosoknak kell figyelmet fordítani arra, hogy az értékek (mármint amiket a könyvtárak őriznek) ne váljanak semmivé, és a következő nemzedékek ugyanúgy tudjanak hozzáférni, mint mi.” Ezen igyekezetük oly módon felhívta magára a helyismereti könyvtárosok figyelmét, hogy – miként a napkeleti bölcsek – útra keltek, s e fénylő csillagok bűvöletében elzárándokoltak ez év júliusában Egerbe. Az egybegyűlteknél, köztük jómagamnak, oly szeretetteljes fogadtatásban volt része, mint talán egykor Bornemissza Gergelynek, midőn talpasaival Dobó István előtt felsorakozott.

Ránk azonban kellemebb napok vártak, mint dicső elődeinkre. Ugyanis nem a török veszedelem elhárítását tűztük ki célunkul, hanem

hogy a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Helyismereti Szervezetének rendes évi, immár XVI. Országos Találkozásán vegyünk részt. Mondanom sem kell, derekasan helytálltunk, amikor vendéglátóink hősiességét követve, egyik napirendi pontot a másik után tűztük kardjaink hegyére.

Az első napon Merczel Józsefnek, a Heves Megyei Közgyűlés alelnökének és Habis Lászlónak, Eger Megyei Jogú Város polgármesterének köszöntő szavai után került sor a Kertész Gyula-díj átadására, melyet idén sokat próbált fegyvertársunk Gyuris György, a szegedi Somogyi-könyvtár nyugalmazott igazgatója kapott meg.

Papp Istvánnak, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár nyugalmazott főigazgató helyettesének, az előttünk járók jeles képviselőjének emlékeztetése, elmélkedése nyitotta meg az előadások sorát. Ezt Löffler Erzsébet és Czeglédi László előadásai követték, melyek közül az előbbi az Egri Főegyházmege Heves megyei gyűjteményeivel, az utóbbi pedig, a helyismereti munka oktatásának aktuális helyzetével ismertetett meg bennünket.

A nap hevét az ódon, árnyas termekben így találékonyan átvészelve, a késő délutáni órákban már nem okozott gondot, avatott vezetőinket követve, felkeresnünk a várat (a középkort). Az egykori hősök emléke, s Gárdonyi Géza sírja előtti tisztelegésünk után, az egri kultúra másik fellegvárának az Eszterházy Károly Főiskola könyvtárának freskóit csodálhattuk meg.

estünk. Vendéglátóink kedves, ellenállhatatlan csábításának töltöttük, pedig – talán nekem elhiszik – ez nem szokásunk.

Eger szépsége, a híres mondást idézve: „megér egy misét”. Mít, egy misét, százat, ezeret. Sejtették ezt már az Árpád-korban, midőn is püspöki székhellyé tették. Nem is győztük tátani a szánkat e sok csoda láttán. Főleg akkor, amikor Fazola Henrik híres kovácsoltvas kapui között átmásírozva, egy korhű kellékekkel felszerelt kis kompánia harci bemutatóját élvezhettük. Számomra ennek legnagyobb tanulsága az volt, hogy továbbra is inkább Ámor nyilától szeretnék megsebződni, mintsem a látott egri amazonok íjából kirepítettől.

Az első est fénypontjaként bebocsátást nyertünk a fellegvárba (mármint a kultúra fent nevezett fellegvárába) is. A lakoma bensőséges, baráti légkörében észre sem vettük, és már csapdába is engedve, a késő esti óráinkat is könyvtárlátogatással

A második napon a digitalizálás fontosságáról, lehetséges és folyamatban levő projektjeiről hallhattunk előadásokat. Vincze Andrea, a Békés Megyei Könyvtár munkatársa és Kármán László, a MONGUZ-MTA SZTAKI Konzorcium képviselője vezetésével óvatos sétát tettünk az Európai Digitális Könyvtár dzsungelében azzal a céllal, hogy felfedezzük a helyismereti anyagok abban való elhelyezésének módjait. A továbbiakban is a digitális kultúramegőrzés útvesztőiből kerestük a kiutat. Ezúttal azonban nem Miklós deák, hanem Bánkeszi Katalin és – írásban megküldött felszólalásán keresztül – Hegyi Ádám voltak a vezetőink.

A sok ülés azonban nem használ a harci kedvnek, ezért a kora délutáni órákban nekivágtunk, hogy Noszvaj nevezetességeivel és a bükki Kaptárkövekkel ismerkedjünk a gyakorlatban. Huncut, aki Egerbe jöve nem kortyol a jóféle szőlőléből. Nos, miután a sok lábkoptatástól megfáradva, hogy, hogy nem betévedtünk a noszvaji Thummerer pincészetbe, igyekeztük magunkat megóvni az előbb említett dehonesztáló jelzőtől. A finom borok mellé kínált jóféle kemencés ételekkel való viaskodás felért egy várvívással. A helyismereti könyvtárosok azonban nem olyan fából vannak faragva, akik megijednek saját árnyékuktól, így aztán ezen boldog sóhajjal állhatunk fel az asztaloktól: Győztünk!

A harmadik napon az egri közgyűjtemények helyismereti tevékenységeiről kaphattunk áttekintést. Nemes Lajos a Heves Megyei Levéltár, Veres Gábor a Dobó István Vármúzeum, helyismereti tevékenységét mutatta be. Egri kolleganőnk, Guszmanné Nagy Ágnes, a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár helytörténésze pedig, az egri hóstyai olvasóköri tevékenységéről tartott igen érdekes előadást. Midőn aztán eljött a búcsú órája, nehéz szívvel, de jól feltarisznyázva kelhettünk útra, hogy ki-ki a saját „várában”, könyvtárában védje kultúránkat az elmúlás, a felejtés szünni nem akaró támadásaitól.

Végezetül hadd szögezzem le: bizonyára vannak az egri égbolton más fényes csillagok is, melyeket más nézőpontból nézve élvezhet az arra járó. A mienkből ez volt látható, és bátran állíthatom nem bántuk meg, hogy hívogató fényüket követve Egerbe látogattunk.

Ha stílszerűen akarnám befejezni, akkor én is felsorolnám a „hős várvédőket”, miként méltán nagyhírű elődöm Gárdonyi tette. Félek azonban, hogy mivel emlékezetem oly gyorsan kopik, mint hajszálaim, valakit kifelejtjenek a sorból. Ezt azonban nagyon szeretném elkerülni. Így aztán, engedtessek meg nekem, hogy egy népdalunk két sorának parafrázisával köszönjem meg a Tózsér Istvánné által irányított lelkes sereg fázadozását:

„Csillagok, csillagok szépen ragyogjatok.
Szegény könyvtárosnak utat mutassatok!”

Gerber György
Pest Megyei Könyvtár Szentendre

Debrecenben nem lehetett unatkozni

„A könyvtár határtalan és periodikus..” (J.L. Borges)

A kálvini reformációnak jelentős szerepe volt a könyvtárak és a könyvnyomtatás történetében. A kálvinista hagyományokat követve Debrecen évszázadok óta a tehetséggondozás szellemi központja Magyarországon. 2009-ben Kálvin születésének 500. évfordulóján Debrecenben, a kálvinizmus magyarországi központjában került sor a **Magyar Könyvtárosok Egyesülete 41. vándorgyűlésére július 9-11. között.**

Az idei konferencia témája: **Könyvtárosok a tehetségekért – a reformációtól napjainkig,** a tehetségek felkutatása és

gondozása, valamint a könyvtárak és könyvtárosok megváltozott társadalmi szerepe volt. A Magyar Könyvtárosok Egyesülete, a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár, a Debreceni Városi Könyvtár, a Méliusz Juhász Péter Megyei Könyvtár és Művelődési Központ és az MKE Hajdú-Bihar Megyei Szervezete szeretettel fogadta a Debrecenbe látogató kollégákat. A plenáris üléseknek, a szekcióüléseknek a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár, a Debreceni Városi Könyvtár, a Benedek Elek Könyvtár, a Méliusz Juhász Péter Megyei Könyvtár és Művelődési

Központ és a DEENK Zeneművészeti Könyvtára adott otthont. A vándorgyűlésen közel ötszáz könyvtáros vitatta meg a magyar és a nemzetközi könyvtárügy aktuális kérdéseit.

A tanácskozás a Debreceni Egyetem Díszudvarán rendezett szakmai kiállítás ünnepélyes megnyitásával kezdődött.

A nyitó plenáris ülésen Bakos Klára a Magyar Könyvtáros Egyesület elnöke megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy *"a könyvtáraknak ma komoly felelősségük van abban, hogy a fiatalokat differenciált foglalkozásokkal vezessék érdeklődési területüknek megfelelő irányba; segíteni kell kibontakoztatni a tehetségüket, kreativitásukat."*

Itt adták át a Fitz József-díjat az év legjobb könyveit, az MKE emlékérmeket és Az év fiatal könyvtárosa díjat, amelyet ebben az évben Paszternák Ádám kapott meg.

Este a Debreceni Nagytemplomban megemlékezés volt Kálvin születésének 500. évfordulójáról, melyet színvonalas hangverseny követett. A gyógyvizek szerelmesei esti fürdőzésen pihenhették ki az utazás fáradalmait a Nagyerdei Termálfürdőben. Pénteken a kis plenáris ülésen **Virágos Márta**, a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtárának főigazgatója arról beszélt, hogy a könyvtárak szerepe jelentősen megváltozott. Hangsúlyozta, hogy *„a könyvtárak ma az oktatási-kutatási funkción túl új tanulási és közösségi térként jelennek meg a fiatalok számára, az oktatóknak pedig meghosszabbított tanteremként szolgálnak, kiscsoportos foglalkozások és szemináriumok helyszínéül”*. A rendezvény második napján több szekció közül választhattunk: Gyermekkönyvtáros Szekció, MOKKA-ODR, Múzeumi Könyvtáros Szekció, Műszaki Könyvtáros Szekciója, Társadalomtudományi Szekció, Bibliográfiai Szekció, FITT Szekció, OFI-OPKM Szekció, Olvasószolgálati Szekció, Zenei Könyvtáros Szekció.

A szekcióüléseken aktuális, gyakorlati problémákat érintő előadásokat hallgathattunk. Nagyon sok hasznos ötletet, javaslatot kaptunk az előadóktól és a résztvevőktől arról, hogy hogyan lehet a 21. század elején jelentkező feladatokat és lehetőségeket kezelni, milyen kép alakult ki a könyvtárakról a társadalomban, hogyan vannak jelen a világban a könyvtárak. Új ötletek, módszerek bemutatására, tapasztalatok megbeszélésére kiváló alkalmat és lehetőséget biztosított a tanácskozás.

A Vándorgyűlés ideje alatt lehetőség volt könyvtárlátogatásra. Betekintést nyerhettünk az egyetemi, a megyei és a városi könyvtár mindennapi életébe. Lelkes, elkötelezett kollégáink szívesen kalauzoltak bennünket a könyvtárak nyilvános terein, de bepillanthattunk a munkafolyamatok színtereire is.

A megyei könyvtárban rendezett nemzetközi Ex-Libris kiállításon 28 ország 150 alkotójától 500 grafikát csodálhattak meg a látogatók. A Vándorgyűlések hagyományait követve vendéglátóink városnéző séták keretében mutatták be Debrecen nevezetességeit.

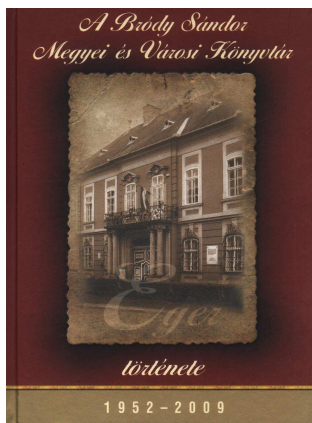
A záró plenáris ülésen Bakos Klára összegezte a debreceni tanácskozás szakmai és egyéb eredményeit. Megköszönte a szervezőknek a gondoskodást, a kollégák nagyszerű és fárasztó munkáját. Az utolsó napon vendéglátóink kirándulást szerveztek Nagyváradra, ahol megismerhettük az erdélyi város történelmi és kulturális emlékeit. A tanácskozás városnéző sétákkal, kirándulással egyedülálló élményt, a gazdag szakmai programokkal pedig igazi tartalmat nyújtott. Nagyon jól éreztük magunkat Debrecenben, a kollégák vendégszeretete és szakmai elhivatottsága követendő példa számunkra. Köszönjük a színvonalas szervezést! Találkozzunk jövőre Baján!

Varga Béláné

Bródy Sándor Könyvtár, Közigazgatási Szakrészleg

Könyv- és folyóirat ajánló

A **Nemzeti Kulturális Alap** támogatásának köszönhetően az egri megyei könyvtár kiadta **A Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár története, 1952-2009** című könyvtártörténeti, helytörténeti, művelődéstörténeti kiadványát. A megyei könyvtár 57 éves története levéltári forrásokon, helytörténeti kiadványokon, könyvtárvezetők, igazgatók, munkatársak emlékein, a könyvtár irattárán, forgalmi, beiratkozási, gyarapodási naplók, selejtezési jegyzőkönyvek, adattárak, statisztikai táblázatok, nyilvántartások, beszámolók adatain alapul. Könyvtárunk helyismereti gyűjteményének anyagából származó egykorú fényképek, rajzok színesítik a kiadványt.

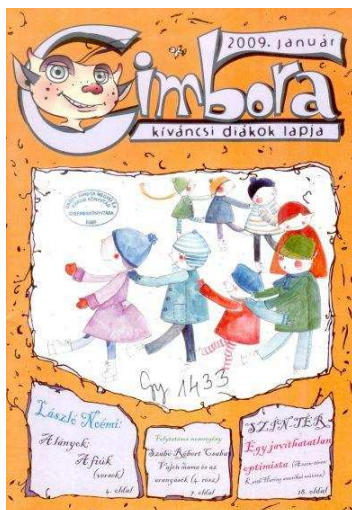
Szerkesztette: *Guszmáné Nagy Ágnes, Tőzsér Istvánné*

Írták: *Guszmáné Nagy Ágnes, Orosz Bertalanné, Sohajdné Bajnok Katalin, Tőzsér Istvánné*; az anyaggyűjtésben segítséget nyújtott: *Pataki Miklósné, Pffaffné Lovász Mária*
Lektorálta: *Löffler Erzsébet*

A kiadványból az érdeklődő könyvtárak ajándékpéldányt kaphatnak a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár Titkárságán.

Ügyintéző: Sári Lászlóné tel:36/516-633; e-mail: kata@brody.iif.hu

Cimborá – a kíváncsi diákok lapja

„Bármennyire is meglepő, az történt, hogy a Cimborába belebújt a kisördög, mégpedig Cimbi képében... azt szeretnénk, ha együtt barátkoznánk meg Cimbivel, követnénk nyomon hónapról hónapra, lapszámról lapszámra mindazt, ami történik vele és veletek.

Mi is csak mostanában ismertük meg, de már elmondhatjuk róla: izgalmas figura! Jókedvében nagyokat nevet, a róla terjengő hírek ellenére szeret olvasni: jó irodalmat, szép verseket, a komolyabb dolgokra rákérdez, mindenre rácsodálkozik, s természetesen soha nem hagyja annyiban az érdeklődést! Cinkosan összekacsint veletek, amikor kíváncsi valamire, és arra biztat: szólítsátok meg, kérdezzetek tőle, és igyekeznek válaszolni arra, ami benneteket foglalkoztat. Szereti a tréfát, a csínytevést, de azt is, hogy saját maga kutassa fel: mi az, ami fontos neki, amin el kell gondolkodnia néha. Ez a játékos kisördög bujt bele tehát kedvenc lapotokba, ő az, aki élményszerű kalandozásra hív benneteket, a Cimborá oldalain, mellétek szegődve, amerre jártok, az iskolapadtól az otthonig és vissza... Legyetek társai felfedező körútján!”

A Cimborá című folyóirat gyermekek számára írott bevezető soraival ajánljuk a könyvtárak figyelmébe a Sepsiszentgyörgyön megjelenő magyar nyelvű lapot.

A Cimborá c. lap most kedvezményesen a magyarországi könyvtárak számára is megrendelhető, online módon a http://www.cimboranet/elfozetes_hu_intezmenyeknek.php internetes oldalról!

Hírek, információk

● A Magyar Közlöny 2009. évi 127. számában (IX. 10.) megjelent a 182/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény módosításáról szóló 2008. évi CXI. törvény hatálybalépésével, valamint a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv átültetésével összefüggésben egyes kormányrendeletek módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, amely - többek között - módosította a nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről szóló 64/1999. (IV. 28.) Korm. rendeletet:

164. § (1) A nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről szóló 64/1999. (IV. 28.) Korm. rendelet 3. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A nyilatkozat tartalmazza a könyvtár

- a) nevét, címét, telefon- és faxszámát, ha van, e-mail címét,
- b) vezetőjének nevét,
- c) könyvtári szakembereinek számát,
- d) kizárólagosan könyvtári szolgáltatások céljaira alkalmas helyiségének alapterületét (m²),
- e) nyitva tartásának részletes leírását,
- f) ingyenes alapszolgáltatásait,
- g) alapfeladatait,
- h) kiegészítő feladatait,
- i) fenntartójának, működtetőjének megnevezését, címét,
- j) arról szóló nyilatkozatát, hogy mindenki által használható-e, és a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyelőségük biztosításáról szóló törvény elő írásai szerint megközelíthető-e, valamint
- k) arról szóló nyilatkozatát, hogy teljesíti a Törvény 54. § (1) bekezdésében rögzített alapkövetelményeket.”

Bővebben: <http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK09127.pdf>

● Az OKM tájékoztatója a muzeális intézmények díjmentes látogatását biztosító igazolásokról

A muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről szóló 194/2000. (XI.24.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdésének „c)” pontja lehetővé teszi, hogy a „megfelelően bejegyzett, működési engedéllyel rendelkező, illetve akkreditált közgyűjteményekben vagy közművelődési intézményekben szakmai munkakörökben foglalkoztatott dolgozók díjtanuln látogathassák a hazai muzeális intézményeket. A rendelet 3.§-a ugyanakkor kimondja, hogy a kedvezményre való jogosultságot igazolni kell. Az érintettek beléptetésének megkönnyítése érdekében az OKM egységes munkavállalói igazolást tartalmazó kártyát készítettet, amellyel kapcsolatban az alábbi tájékoztatót adja.

1. Az igazolás biztonsági elemekkel ellátott, sorszámozott, másra át nem ruházható, szoros elszámolás alá tartozó dokumentum.
2. Az új szolgáltatásokat az OKM illetékes (fő) osztályai évente egyszer az intézmények által szolgáltatott hivatalos statisztikai adatok alapján juttatják el az érintett munkahelyekre, ahol azokat sorszám szerint hivatalosan nyilvántartásba veszik, és névre szólóan kitöltve, az éves bélyegzéssel ellátva, aláírás ellenében adják át a jogosultaknak.
3. A már meglévő igazolásokat a jogosultak részére a munkáltató év elején érvényesíti. Ez az adott év hátlapi szelvényének az intézmény hivatalos bélyegzőjével való lebélyegzésével történik. Az érvényesség végső határideje 2012. december 31.

4. Egy jogosult részére csak egy igazolás adható ki, kivéve, ha a kártyát érvényességi idején belül tulajdonosától ellopták vagy az bizonyítható módon megsemmisült. Ez esetben a megfelelő dokumentáció (pl. rendőrségi jegyzőkönyv másolata) ellenében az OKM a jogosult részére új példányt engedélyezhet.
5. Az igazolást a jogosultság megszűnésekor (pl. kilépés vagy nyugdíjba vonulás) a tulajdonos köteles munkáltatójának leadni, azokat a munkáltató összegyűjti, és évente egyszer, a 2. pontban szereplő statisztikai jelentéssel egyidejűleg átadja az OKM illetékes (fő)osztályának. Az érvényesség végső határidejének lejárta után valamennyi igazolás esetében ezt az eljárást kell követni.
6. Az igazolások kezeléséről fent írottak betartását a szakfelügyelet ellenőrzi.

(In: Oktatási és Kulturális Közlöny, 2009. 18. Sz. 1264. p.)

Személyi hírek

"Aki megszületik - elindul a halál felé. Aki meghal, elindul a születés felé."

†Fedoronkóné Dósa Éva (1945-2009) Községi Könyvtár, Bükkzentmárton

†Farkas Éva (1953-2009) ÁMK Könyvtár, Aldebrő

†Gédráné Szabados Borbála (1966-2009) Bélapátfalvi Művelődési Ház és Könyvtár, Bélapátfalva

Heves megye könyvtárosai nevében szomorú szívvel búcsúzunk kollégáinktól. Több évtizedes elhivatott munkájuk nyomán nemzedékek váltak könyvszerető, irodalombarát olvasó emberré. Emléküket kegyelettel megőrizzük.

Képzés, továbbképzés

GYERMEKKÖNYVTÁRI DIS-KURZUS módszertani műhely gyermekekkel foglalkozó Heves megyei könyvtárosoknak

Folytatjuk műhelymunkánkat, a Gyermekkönyvtári DIS-KURZUS-t. Reméljük, ismét tudunk valami újat, érdekeset, munkátokban jól hasznosíthatót megmutatni, vagy ha éppen magatok is csináltok hasonló programokat, akkor egy kicsit a mi ízesítésünkkel felkínálni. Szeretettel várunk mindenkit egy jókedvű, derűs együttlétre, tapasztalatcserére.

Emlékeztetőül tavaszi útnak indítónkból:

A névvel megpróbáltuk röviden, és összefoglalóan jellemezni azt, amit gyermekekkel foglalkozó könyvtárosoknak – gyermekkönyvtárosoknak, községi könyvtárosoknak, iskolai könyvtárosoknak – kínálunk módszertani, szakmai segítségként, továbbképzésként nyújtani.

Kicsit eljátszottunk a szavakkal, betűkkel, gondolatokkal. Íme:

- Maga a "diskurzus" szó **eszme**cserét jelent, ennek megfelelően mi valóban eszme cserére hívjuk az érdeklődőket. Olyan ötletbörzére, ahol mindenki egyszerre adhat és szerezhethet könyvtárban jól hasznosítható invenciót.
- Kettéosztottuk a szót, így lett belőle: **DIS-KURZUS**. Itt **Dinamikus, Inspiráló Segítség**et tudunk nyújtani egymásnak tapasztalataink, ötleteink, lehetőségeink bemutatásával
- egy – egy,,kurzus" („tanfolyam", **alkalom**) ideje alatt, megmutatva saját kurzusunkat (**irányzatunkat / irányvonalunkat**) a gyermekkönyvtári munkában, a gyermekekkel való foglalkozásban.
(A kurzus szó magyar értelmezési lehetőségeit tettük zárójelbe)

3. Gyermekkönyvtári DIS-KURZUS – 2009. november 16. hétfő

Téma: Kedv-telítő játékok

Olyan „bemutató” foglalkozásokat tartunk, ahol a játékos a könyvtáros lesz, s ki-ki a maga bőrében tapasztalhatja meg, nem külső szemlélőként a könyvtári foglalkozások résztvevőinek szerepkörét.

10.00-10.10: Napindító A Gyermekkönyvtári DIS-KURZUS e napi programjának, céljainak ismertetése.

10.10-11.00: Az állatok nyelvén tudó juhász – (mese és játék)

Mesét mond és a játékot vezeti: Luzsi Margó

11.00-11.15 A foglalkozás megbeszélése kérdések és válaszok

11.30-12.30 Zengh Ede és muzsika – zenés parádé az interneten. A játékot vezeti: Pauer Erika

12.30-12.45 A játék megbeszélése kérdések és válaszok

12.45-13.15 Ebédszünet

13.15-14.30 Kézművesség: mézeskalács díszítés. A foglalkozást vezeti: Bálintné Fadgyas Eszter

A játékok forgatókönyvét, a mézeskalácsokat, valamint a mézeskalácsok és a cukormáz receptjét hazavihetik a résztvevők!

Mindenkit szeretettel várunk!